

SZERKESZTŐI IRODA:

Magyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Évesre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Roklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilatkoztatói cikkei: garmond sora után 20 krajczár ártendő.

Népszavazat.

Egy budapesti polgártársunk azt a szót vette föl, hogy a nép szava az a vámtörvény kérdésében. Oszkál ki a nép között több millió cselelő ilyen fölírassal: „Akarom az önálló vámtörvényt.” A ki akarja, aláírja, aztán átadja a községi megbízottaknak; ez beküldi a központba, a hol is a vámtörvény a szavazatokat.

Öszintén sajnálom, hogy ez a jó szót így megkészték. Kiváltságos azért a vámtörvény, mivel a földművelőkre rájuk, hogy nem szeretnék a külön vámtörvényt. Már pedig a jelentékeny földművelőből áll. Ha tehát a nép aláírta volna a szavazólapokat, akkor az a ráfogás meg lett volna a vámtörvény által csafolva.

Ilyen csafolatra nekem nincs szükségem. A hol csak megfordultam a központban és a külön vámtörvény állapítást fejtegettem: igazságaim mindegyikét élénk visszhangra találtam.

Népként nagy érdeklődést mutat mindenütt a közgazdasági kérdések felé. Fogékonysága és téren bámulatos. Legbonyolultabb gazdasági ügyét megvitát, ha világos az előadás. Tapasztalatom tudom, hogy népként melegen érdeklődik a gazdasági élet függetlenítéséhez, mert igen jól tudja, hogy a közgazdaság fejlett ipar nélkül csak a gazdaság s hogy a nemzet vagyoni megerősítése nem megbízható, ha az csak az államháztartásra szorítkozik.

En tehát tudom, hogy a szavazás eredménye az lett volna, hogy három millió férfi irta volna alá a szavazólapokat.

Ezen ezért nagy erkölcsi veszteség, hogy az indítványt ilyen elkésztve vitatják föl. A tárgyalások már folynak a bizottságokban; a kormány határozza meg az álláspontot foglalt; az osztrák a magyar kormány együtt már megállapozott. Főembereink semmiképpen nem engedik meg az önálló vámtörvényt. Mi a népszavazás megtörténné, már is lenne az ügy fejezve.

Pedig, ha a maga idejében nyilatkozhatott volna meg a nép; ha négy millió meg nem hamisított szavazatot küldött volna az önálló vámtörvényt, akkor a most folyó kiegyezési pártpárt egészen más alakot öltött volna.

Nem állítom, hogy kormányunk ezekben is rálép vala az önálló vámtörvényre; mert a kormányok ahogyan szoktattak, hogy nem azt teszik, hanem a legkevesebb is vajmi ritkán teszik azt, amit a nép óhajtott. De azt a csafolatot, melyet a kormányok egymás közt vitatnak a kiegyezési ügyben, bizonyára a magyar kormány nyerte meg, ha négy millió olyan szavazatot küldött, mely áll a háta mögött, mely gazdasági különválást követel.

Az alkudozásnál a kormány erre négy millió szavazatra támaszkodott volna. A helyzet akkor így alakul: „ha a nép, ime az önálló vámtörvényt kívánja, akkor a kormány; ha a kormány, akkor az osztrák nem fogad el olyan kiegyezést, a melytől en ajánlok, akkor a magyar kormány fogom hazám népének kiadását.”

Ezzel el lett volna dölve a kiegyezés sorsa. Az osztrákok határozata megkötött volna a magyar kormányt a kiegyezésben, csak hogy elodázzák maguktól a külön vámtörvényt. Ezzel ettől jobban félnek, mint a hiányzó vámtörvénytől. Iparuk olyan rázkódást szenvedne a külön vámtörvényen, hogy a földművelők is beillenék. A gyárkéz munkások ingadoznának, mint szélben a hajó. A hatalmas gyárfalak repedeznének, miként az agyagföld hosszú idején.

A mihez jogunk van a természet felé, az a törvény szerint is — a külön vámtörvényt tehát így sem nyerhetjük meg. Mert kormányunkból a nép a kellő erély s inkább szembe a maga hatalmát, mint az ország ellenében. Már pedig saját hatalmát látja.

ja koczráztatva, ha rálép a külön vámtörvény álláspontjára.

Ugy okoskodik, hogy a korona nem akarja a különválást. A melyik kormány ezt mégis akarná, azt a korona elbocsátja. Hogy tehát el ne bocsássák; lemond a külön vámtörvény érdekében. Szerencsétlenség, hogy így van; de így van.

A kormányok azt szokták hinni magukról, hogy ők a legjobbak. Még mindenik arról volt meggyőződve, hogy ha lemond és megvált állásától: nagy veszélybe dől az ország. Ezért aztán inkább ragaszkodnak állásukhoz, mint a nép jólétéhez.

Pedig tenyertükön lehetne a tapasztalás, mely azt bizonyítja, hogy senki sem pótolhatatlan. A Dunát kiemerni nem lehet, s bármilyen nagy legyen a kád, melyet belőle megtöltünk, a Duna vize meg sem érzi az apadást.

Igy vagyunk kormányokkal is, melyek csak egy kád vizet képesnek a néptengerhez képest. Ha kiömlik a kád, újra megtölthető a néptengerből. A mint mondani szokás: gombház, ha leszakad, lesz más.

Új kormányt mindig lehet kapni, mert a mint a napkeleti példabeszéd tartja: „a darázs eljön a mézre Damaszkusból is.” De új népet nem lehet ám kapni. A földolog tehát a nép érdeke.

Ezt az érdeket a maga egész teljességében csak a külön vámtörvényvel lehetett volna megoldalmazni. Erre azonban a kormány nem vállalkozik. E helyett egyezséget csinál. Kevés benne a köszönet. De ez az egyezés mindenestre jobb lett volna, ha a nép előre szavaz a külön vámtörvényt mellett, mert ez a szavazat ráijesztett volna az osztrákra.

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

Bartha Miklós indítványa. Tegnap lapunk távirati rovatában főbb vonásaiban közöltük Bartha Miklósnak a napirend vitában mondott nagyszabású beszédét, a melynek végén indítványt terjesztett elő arra nézve, hogy az indemnity-javaslatot december 15-én kezdjék tárgyalni. Ezt az indítványt az összehívandó parlamenten helyetben úgy tekinthetjük, mint a dolgok rendes megoldásának Kolonbusz tojását. Ez indítvánnyal nyíltan kifejezi az ellenzék arra való készségét, hogy (a mennyiben szüksége merül fel) hozzájárul az indemnity-javaslat parlamenten tárgyalásához, de nem akar a tárgyalás idő-előltétisége által az indemnity tárgyalásának olyan szervezetet adni, a minőt az a mai viszonyok között az által nyerne, ha már a költségtérítési év lejártá előtt hónapokkal befejeztetik. Az indemnity megszavazása az ellenzék által eo ipso bizalmi kérdésnek tekinthető. — Ezen ezért nem lehet az ellenzéknek hozzájárulnia ahhoz, hogy egy ilyen par excellence bizalmi kérdésben akkor provokáltsassék a törvényhozás szavazata, a mikor annak provokációját a tényleges szükség sem indokolja. December 15-én a helyzet már másként alakul. Bizalommal ugyan akkor sem lehet az ellenzék Bánffy irányában, de akkor már tisztán fog állni az a kérdés a parlament előtt: van-e szükség indemnityre avagy nincs? Akkor tehát a mutatkozó szükséghez képest igenis lehet kötelezése az ellenzéknek nem, ugyan megszavazni az indemnityt, a mit a kérdés par excellence bizalmi jellege ekkor sem enged neki meg, de lehetővé tenni annak nyugodt parlamenten tárgyalását, a mint előzőben is, nem egyszer válságos viszonyok között, lehetővé tette azt. Attól függ tehát minden, hogy a kormány részéről minő válasszal találkozik a Bartha Miklós indítványa. Ha a kormány hozzájárul az indítványhoz, még mindig lehetővé válik a parlamenten tárgyalások nyugodtságának visszatérte. Az indítvány elfogadásával napirendre kerülhetnek ugyanis a kiegyezési javaslatok. Ezek tárgyalása rendben, mint arra legalkalmasabbnak kínálkozó időben, megadhatja a kormány rég nélkülözött, de eddig a formalismus szempont-

jából bizonyos joggal rejtegetett felvilágosításait és ezekkel mindazt visszanyerheti, a mit eddig koczráztatott. Az indemnity azonban leendő tárgyalásának erőszakolásával ellenben elvettetik a kíméletlen harcz magjai. Mert az indemnity most leendő tárgyalásának erőszakolása nem jelent egyebet, mint megerősítést ama gyanúnak, hogy a kormánynak titkos czélzattal vannak s ezekért kíván a maga részére idő előtt szabadságot biztosítani. Vajjon nem volna e több elhetetlenség az ellenzék részéről az ilyen gyanus manipuláció sikerét lehetőségetíteni? És vajjon nem a parlament ellenőrzési jogának frivól eljárással, provokálóan tüntető bizalmi komédiákra való felhasználását jelentené az indemnity ilyen gyanus viszonyok közt való azonnali megszavazása? A Bartha Miklós indítványa lehetőségetíti a helyzetet a kád, mi előtt ennek a két kérdésnek koczrájára oda dobnak a nyugodt parlamenten tanácskozások összes garanciáit.

A lapok Bartha beszédéről. Bartha Miklós tegnapi beszédéről a M. A. a többiek közt a következőket írja:

A mai ülés eseménye Bartha Miklós nagyszabású beszéde, a ki hatalmas logikával és meggyőző erővel bizonyította be, hogy a kormány a törvények kijáratásával és megszavazásával akarja fenntartani a vámszövetséget, a mi az önállóságról való lemondással egyértelmű.

Az egész ellenzék tüntető éljenzése között fejezte be beszédét, a melynek végén indítványt is nyújtott be, hogy az indemnity tárgyalását december 15-ére tűzzék a ház napirendre.

A nagy tudással és eleganciával előadott beszéd meg a kormánypárton is nagy hatást idézett elő.

A M-g pedig így ír: Barthát az egész ellenzék tomboló lelkesedéssel fogta körül. Az elnök alig tudta magát a nagy éljenzésben és tapabban érthetővé tenni.

A szótvaló Ház tagjai körül fogták Barthát és mindenki lelkes szavakban fejezte ki elismerését azért a villámfényes megvilágításért, melyet beszéde a kiegyezési kérdés lényegére vetett. Érdekes volt Bedő Albert ny. államtitkár nyilatkozata, ki egy pár kormánypárti képviselő felé fordulva így szólt: — Ez a beszéd megérdemelné, hogy francia szavak szerint kinyomtatassék és az egész országban falragaszokon kihirdessék!

Uj államtitkár. A király gróf Széchenyi Manó címzetes követségi tanácsost a személye körüli minisztériumhoz államtitkárrá nevezte ki.

Tisza István gróf beszámolója. Tisza István gróf, az ugrai kerület országgyűlési képviselője e hónap 30-án, vasárnap délután 3 órakor tartja meg beszámoló-beszédét az ugrai közegháza udvarán. A gróf ünnepes fogadtatására a választókörletben nagy előkészületeket tesznek.

Tisztába kell hozni!

A M-g írja: Parlamenten körökben még mindig élénken pertraktálják azt az ügyet, melyet Lukács Gyula hozott tegnapielőtti beszédében a képviselőház tudomására. A báró Bánffy és Dessewffy Emil-féle ügy azonban még mindig nincs tisztába hozva, sőt egy újabb esemény még különösebb világításba helyezi a miniszterelnök ur eljárását. Tegnap délelőtt ugyanis a képviselőház ülésének folyamata alatt jelentkezett báró Bánffy Dessewffynél egy fiatal ember, ki Dessewffy Emil rokonának mutatta be magát és arra ajánlkozott, hogy ő Dessewffytől oly nyilatkozatot fog hozni, mely báró Bánffy mindenben rehabilitálja. Bánffy báró egy fél óráig konferálta ezzel az urral, ki nyomban a beszélgetés után elutazott Nagy Kátára, hol Dessewffy Emil nyilatkozattételre akarta bírni. Dessewffy azonban semmiféle nyilatkozatra nem volt hajlandó, a mire a becsületes alkusz szerepét játszó ur tőres kézzel tért vissza Budapestre, hol este a szabadalmi körben jelentést tett a miniszterelnök urnak eljárásának eredménytelenségéről. A kiküldetés egyedül egy interview volt, melyet a miniszterelnök tudtával és hozzájárulásával elhelyezett az illető ur a Pesti Hírlapban és a mely így hangzik: — Tévedésen alapul az a hiedelem, — mondá állítólag Dessewffy — hogy én

az utóbbi választások idején főszolgabírói állásomról a miniszterelnök ur ő nagyméltóságával lefolyt párbeszéd következtében jóból mondtam volna le. Lemondásom oka az volt, hogy nem akartam eltérni azt a hajszát, melyet az ellenpárt egy pár tulbuzgó kortese indított ellenem.

A mi tudomásunk szerint, ez a nyilatkozat is rektifikációra szorul. A főszolgabíró nem „ellenpárti”, hanem a „kormánypárti” beszélt.

De akár tette Dessewffy ur, akár nem ezt a nyilatkozatot, a parlamenten körök fel fogása szerint, egy ilyen interview nem deríti ki azt a kérdést, hogy szövegessé akarta-e birni br. Bánffy Dessewffyt, igen, vagy nem. Ez a kérdés lényege és ez a kérdés még mindig nincs felderítve.

A Székelyföld gazdasági helyzete 1897-ben.*)

Minő más kép az 1897-ik év képe, mint volt az 1896-diké. Akár csak a természet törvényének örök igazsága: árny követi a fényt; szürkület és aztán sötétség a leáldozó napot.

Ragyogó éva volt az 1896-ik év a magyar történelemnek, a minő tündöklő a nap a felhőtelen, tiszta azurkék egen; de a mely letűnő, sötét árnyként húzódott nyomába az 1897-ik év; melynek egen — hasztalan vizsgáljuk — egyetlen derült nyugró pontot nem találhatunk. Szomorú kezdete a második évezrednek.

A mezőgazdasági termelés eredménye kétségbeesetten rossz volt; rosszabb mint valaha bármikor, a minek a páratlanul kedvezőtlen időjárás volt az okozója. A szokásos terület nem volt gabonával bevethető s az is, a mit bevetettek, megdöbbentően silány termést adott. Ilyen viszonyok mellett a kereskedelem terén is a legkedvezőtlenebb tünetek voltak észlelhetők. Gabonából kivitelünk nemcsak hogy nem volt, de romániai tengeri uralta piacainkat.

Más évekhez képest épen ellenkezőleg a nyár közepén, tehát aratás után, a gabona ára egyszerre oly magasra szökött, a minő magasan sok év óta nem állott. S még sem volt haszna belőle mondhatni senkinek. A termelőnek és kereskedőnek azért, mert nem volt mit eladni, az iparosnak pedig azért, mert a pénzügyi közérzet vásárlásait még szélsőségtől is csekélyebbre szorította.

Ép oly silány volt a bor- és gyümölcs termelés és kereskedelem, melyekből szintén nem volt kivétel.

Az állatokkal való kereskedésnél, kivált a szarvasmacha forgalomnál, némi emelkedés volt észlelhető, ép a rossz termés miatt.

Az ipari viszonyok így még sokkal kedvezőtlenebbek voltak, mint annak előtte. — Sem a nagy-, sem pedig a kisipar terén újabb jelenségekkel nem igen találkozunk. A magán vállalkozásnak alig mutatkoznak a jelei, Csáupán az erdőgazdasággal kapcsolatos létesült három fűrészgyár. Szepiszentgyörgyön az állam rendezett be dohánygyárat. Ennek azonban a székelyföldre nézve ipari jelentősége csak annyiban van, hogy sok szegénynek nyújt foglalkozást és kenyeret; a feldolgozásra szükséges nyers anyagot azonban az ország más részeiből szállítják. Viszont sajnálattal említtük fel itt, hogy a nagy a kamara kerületében Marosvásárhely volt egyetlen játékgár a tárgyalat évben beüzemeltette az üzemét.

A kisipar körében sem a kézmű-, sem pedig a házi-ipar terén újítás nem történt; ellenben évről-évre s így a tárgyalat évben is észlelhető volt az iparosok elszegényedése és az ipari foglalkozásnak más keresettel való gyakori fölcserélése.

A pénz és hitelviszonyok kedvezőek voltak arra való tekintettel, hogy elegendő pénz állott a bankokban rendelkezésre, a mellyel a hitel keresők szükségleteit kielégíthették voltak. S hogy ez mily nagymértékben vélték, mutatja az, hogy számításba nem vétele a közszéki hitelszövetkezeteket, — melyeknek adatai nagyon hiányosan állanak rendelkezésükre — a kamara kerületében lévő 28 részvénytársasági pénzintézet által a tárgyalat évben váltókra, kötvényekre, jelzálogokra, valamint előlegekkel és letett zálogokra kiküldött pénzesösszeg 29.682,967 koronát tett ki, vagyis 4.527,035 koronával többet, mint a megelőző évben.

A székelyföld vasútvirta nézve örömmel említtük föl, hogy a sepi-szentgyörgy-csik-szereda-gyimesi vonal kiépített és a forgalomnak ádatott, valamint a szászrégen-győszniklós-csikszereadi székely körvasut előmunkálatai is megkezdettek. Másrészt azonban sajnálattalunknak kell kifejezést adnunk a felett, hogy a munkálat oly vonatottan s oly ciga lassúsággal halad, hogy ha így megy tovább is, beláthatlan idő múltával tán az

*) A székely iparkamara jelentéséből.

unokák fogják megérni a székely vasuti hálózat teljes kiépülését. A jelen nemzedék csak sovároga, de nélkülözni kénytelen ennek állásait; bárha ennek nagy szükségét és mértékét hasznát meggyőzően igazolja, hogy a jelenlegi rövid vonalokon is a tárgyalat évben 2.724,244 métermázsas teherszállítvány és 13.853 métermázsas gyorsúru került forgalomba, valamint, hogy 577,863 at tett a székelyforgalom, vagyis többet, mintha a fél-millió lakossággal bíró székelység egyszer mind megmozdult volna.

A posta- és távirati hivatalok forgalma a kamara egész kerületében nagy arányban emelkedett; valamint Marosvásárhelyt a közhasználatu telefon hálózattal is nagyobb arányban vétettett igénybe, mint annakelőtte.

Most ismét egy szomorú képet kell fel-takarnunk, a székely kivándorlás sötét képét, a mely évről-évre ijesztőbbé változik, miként ezt az alábbi adatok mutatják:

Magyar román határszéli népmozgalom aggasztó volt: 1897-ben eltávozott: 45160, visszatért: 36912, Romániában maradt: 8248, — 7 év alatt eltávozott munka keresés vé- 226 230 egyén, visszatért: 195,154 végleg Romániában maradt: 31,076 székely.

Megdöbbenne szemléljük ezen számokat és aggódva tekintünk a jövőbe, kérdeve önmagunktól: oly kevés szükség van a hazának a legjobb magyar elemek egyikére, hogy tétlenül nézi, miként hagyja el szívet hazáját? Avagy mi tán tévedésben vagyunk s a kivándorló székelyektől, mint selejtes elem-től épen szabadulni kívánatos?

Oh nem, ez nem lehet. Ellent mond ennek a szélsőséggel több, mint évezredes multja, ellent mond a magyar történelem, a mely igazolja, hogy Magyarországnak a szélsőség volt keleten őrszeme és védőbástyája mindenha.

De tudnia kell azt is minden hazafinak, a ki Magyarországi történelmében, geográfiaiban, néprajzában és politikájában némi jártassággal bír, hogy hasznák integritása — épsége addig marad sértetlen a míg, ezen bástya falai szirt keményen szilárdan állanak, a melyen megtörik minden hullám, a melyet a keleti népek tengerének árja vet és meggátolja azt, hogy elöntse a Magyar-föld védtelen rónáit.

Érthetetlen, hogy miért nő törekszik a magyar kormány mégis — habár mester-séges eszközök alkalmazásával is — meggátolni ezen ijesztő mérvet öltött székely kivándorlást, a melyet a statisztika rémesen igazol s a melyről évente köteleességszerűen beszámolunk.

A tárgyalat év fölötté rossz közgazdasági viszonyairól tesz szomorú tanúságot az is, hogy — ez évben a szélsőségek idegében való munkakeresése eddig nem észlelt mérvet öltött, 45.160-an távoztak el Romániába ün-fentartásuk kényszere miatt, mely nagy szám-ból 8248 idegében is maradt.

Ismételjük, hogy a szélsőségek ott-honában kellene alkalmat nyújtani arra, hogy életszükségeiket megkereshesse, a mi elérhető lenne intensív gazdasági és kertészeti kultúrának s a fejlett izléses lépést tartó iparnak meghonosítására — és a nyugtalan természetű jövő-menő elem részére gyáripar létesítése által.

Ezeket azonban a nyomorult viszonyok közt élő szélsőségek önmaguktól soha sem fogja megteremteni. Nagy arányú állami támogatás kívánatik ehhez tervszerű és gyors kivitellel.

Ámde kívánatik ezenfelül még egy, az, hogy legyen hol értékesíteni az ipari productumokat, ha azok itten előállíthatók lesznek, mert különben a cél el nem érhető. Erre egyedül biztosíték az önálló magyar vámtörvény lehet vámsorompóval, a melynek védelme alatt felszabadulniának legalább részben a magyar piacok az osztrák nyitól alól és tér nyílna a hazai iparcikkek értékesítésére.

Enélkül óriási erőfeszítés mellett is csak kétes sikerre lehet kilátás, mert keletre a kivitel gátolja a magas vámt, itthon pedig az osztrákoknak olcsón produkált selejtes portékájukkal a versenyt felvenni és kiállni nem képes. Önálló magyar vámtörvény mellett nyerterményeink is sokkal biztonságban jobb áron volna értékesíthetők; tudja ezt minden magyar, a kinek a statisztikában jártassága van.

Kiáltó érdeke tehát Magyarországnak, hogy önállóan intézhessen közgazdasági dolgait, miért szívóbb óhajuk, hogy a már három év óta vajdó magyar-osztrák kiegyezési kérdés a vámsorompós önálló magyar gazdasági rendelkezés visszaállításával nyerje végmegoldását.

Erd. róm. kath. statusgyűlés.

— Delutáni gyűlés. —

A statusgyűlés tagjai a Nagy Gábor emeleti étteremben tartott bankettől egyenesen a Liceum épületbe vonultak, s a gyűlés megkezdése előtt, az igazgató tanácsai állásokra beadták a szavazatokat.

A szavazások beadása után 3/4 órákor folytatódott a gyűlés.

a csomagot beküldte az anatómiai intézetnek, hol az orvosok nézték, nézték, vizsgálták, mindegyik pedig nagy kaczajba törtek ki. Mert ezek lenyuzott medve-mancsok voltak. A medvék ennek dacára erősen nyomozták, névtelen beküldött, hogy ezért az iztelen nézett megbüntesse.

— **Egy népszer.** A „Moll féle francia orvos és só” által a betegeknek egy ép gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik, melyet és csúszos bántalmaknál, sebeknél a dagasztoknál. Egy üveg ára utasítással körül 60 kr. Székelydés naponta utánvétellel a. a. gyógygyász, cs. és k. udv. szálító. Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógygyászokban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő híri jelvényével és aláírásával.

— **Keresztetik a vidéken egy néhány** kollektív könnyű, borvizes borhoz a must megvétele. Szíves értesítés az „Ellenzék” kiadói hivatalának küldendő.

Egyleti élet.

A Dávid Ferencz Egylet közlése szombaton délután 4 órákor fogkezelt és nem 3-kor, mint a tegnapi számunk jelezte. Este fél 8 órákor társas volt a Központi szíves emeleti különben. A nőket is szívesen látja a várműny. A vacsorán Balog Jancsi fog gondoskodni.

Tanári kör.

Az „Országos Középiskolai Tanáregylet” székely-udvarhelyi kerületi köre közlése tartotta alakuló ülését, mely alkalommal dr. Solymosi Lajos elnök meleg szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent tanárokat s egyúttal kegyeletes módon emlékezett meg arról a nagy csapásról, mely elvett tőlünk a felsőcsérei királyunkat Erzsébet királyné halálával érte. A nagyasszony emléke, ki nemzetünknek büszkesége és őrizte, a tanárkör is jegyzőkönyvében említi meg. Elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Klamarik János nyug. miniszter tanácsosáról is, ki 45 éven keresztül szolgált a tanügyet a legnagyobb buzgósággal. Elnök a tanári kör múlt évi működését is értékelte, hogy a kör közzétett elvártaik Tompa Árpád köri titkári. Molnár Károly és Vaszkó Károly Viktort, a tanárkör, a maga és tisztviselői nevében köszöni az eddigi bizalmat s az állásokkal való betöltésére hívja fel a kör tagjait. Károly körrelk vezetésével mellett a kör munkára a következők alkottak meg, elnök Solymosi Lajos; alelnökök: Gőnczy Lajos és Gáspár; titkár: Fejes Áron; jegyző: Csécsy Árpád; pénztáros: Jánossy Péter; választmányi tagok: dr. Solymosi Lajos és Bod Károly. — Az elnöki széklet Solymosi Lajos újból elfoglalván, a maga tisztviselői nevében köszönetet mond a választmányt a egyúttal kifejt a kör munkájának főbb eleveit s jelzi, hogy ebben a szabad-lyeumot, a melyet a kör múlt évben meglehetősen érdeklődés melindított meg, még nagyobb mértékben folytatni s a többoldalú ismeret- és szempontjából kívánatosnak tartja, a körön kívül álló egyéneket is elő- és tartására megnyerjen a kör. Indítván a kör Kunoz Elek kir. tanácsost munkortleti főigazgató — tekintettel a nagy s különösen a székely-udvarhelyi kö-telek fejlesztése s felvirágoztatása közzertett érdemeire — tiszteletbeli elnök választotta. Ezzel az ülés véget ért.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgató-választásmánya 1898. október 23-án (pénteken) d. u. 3 órákor az általi helyiségében ülést tart.

A gyulai iparos egylet mint ipartársaság 24-én tartotta meg első közgyűlését, mely alkalommal az egylet elnökévé Rosenberger Mór választott meg, a melyt az egylet egy ügybuzgó vezetőt nyert, a mely fiatal társulatnak eddig is mintegy 200 tagja van.

SZÍNHÁZ.

Aranylakodalm. Tegnap újra telt ház volt a színházban, melynek színe Rákosi Viktor és Beöthy László darabja. A színházban lelkes hangulat alakodott s a szereplőket sokat tapasztalták.

— **Tegnapelőtti előadás.** A véletlen úgy hozta, hogy tegnap nem emlékezhettünk a „Kornavilli harangok” előadására, mely elvezetés előadás volt, mely megérdemelt elismerést. Régen nem adták azt a szívet, mely évekkel ezelőtt legnagyobb közönsége volt a kontinens összes színpadjain, a közönség most is nagy lelkesedéssel fogadta, mert a színház teljesen megtelt a közönséggel. E darabban harmadszor lépett a színház helyi Ferencz és pedig operettben. A darabot ur. Trast gróf és végül Gáspár apó. A darabot, hogy ez a szerepe sikerült a közönségnek. Nem egy jelenetével élénk hatást keltett. Igaz, hogy rossz Gáspár apó még nem láttunk, mert olyan halás szerep ez, mely kivétel nélkül mindenkinek sikere volt lenni, de eltekintve ettől, mondhatjuk, hogy a színház előadásai mindig sikerrel aratott. Dícsérettel emlékeztetünk a színház előadásai.

tünk meg az előadásról és a többi szereplőkről is. Perényi Margit kedvesen játszta Serpolettet. Kissé rekedt volt a szíve, de nem sikerülhetett úgy, a mint tőle megszoktuk. Azért nagyon sokat tapsolta a közönség. Székely Irén finom, graciózus volt, mint mindig és szépen énekelt. Mezei talán sohasem énekelt olyan szépen, mint a tegnap. Hangja igazi csengő arany volt, valószínű csodaszámra ment. És milyen tökéletes, milyen finom volt éneke! S hozzá még igazi jó kedvvel is játszott. Kassai a márkát játszta és énekelte a tőle megszokott melegséggel. Az előadás különben igen jó és élvezetes volt.

Talmi hercegnő háromszor. Következő sorokat vetített: „Tiszteit szerkesztő ur! Nap nap után érdeklődéssel olvasom lapjuktól, hogy milyen gyönyörű előadásokat produkál mostanában a kolozsavári színház. Már előre örültem, hogy a státuszgyűlésre bejőve, néhány élvezetes estére lesz kilátásom. Most azonban szomorúan tapasztalom, hogy mindazon estékre, melyeken itt vagyok, a „Talmi hercegnő” van kiűzve. Nem lehetne-e ezen segíteni. Több társam panaszkodott az iránt, s azt hiszem, az a sok ember, a ki az országos vásárra jött Kolozsavára, szintén így gondolkozik. Egy pap.”

Opera és tűzbiztosítás. Tudatlan embereknek fogalmuk sincs arról, hogy milyen sokba kerül egy színháznak az operaelőadás. Megvalljuk, mi sem tudtuk eddig s ha egyik debreczeni lapból nem értesültünk, tovább is vakotételegben élünk. — Az operaelőadások estére ugyanis külön tűzbiztosítást kell fizetniük a direktoroknak. A debreczeni direktor ezt elmulasztotta és nyomban utólrta a nemzeti, a mint az alábbi sorokból kiviláglik, vagy helyesebben szöve kisötlélik.

A városi tanács utasította Ronsik Lajos tanácsost, hogy opera előadásokat meg ne engedjen, míg az igazságot, hogy a színházat tűz ellen biztosították. Már t. i. a város a tűzbiztosítást az opera kizárásával vette, ha tehát az igazgató operát ad elő, azért neki kell fizetni a biztosítási díjat.

Szegény Komjáthy, ha tudta volna, — dehogyan szült volna — operaelőadást! Persze Komjáthy azt hitte, hogy „Debreczenben ez sem számít...”, akárcsak a zenekar ingadozása a függöny felhúzója előtt.

IRODALOM.

A székely iparkamara 1897. évi jelentése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a székelyföld közgazdasági viszonyairól szóló 1897. évi jelentését most becsátotta ki.

A 14 ívre terjedő és 6 nagy táblázatos kimutatással pótlott vaskos kötet nem tér el az eddigi éviéktől. Most is nagy gondnal és lelkiismeretes kritikával megválasztott monográfia, mely a székelyföldnek közgazdasági viszonyait éles megfigyeléssel és a dolgok mélyére látó szakértelemmel jellemzi. A megfigyelések aggasztó állapotok feltárása mellett bele iktatják a kamara javaslatait és azon jogos kívánalmak, melyek tapasztalatai szerint a helyzet javítását célozzák. Végig lapozván e nagy munkát, sok sajtó és folyton növekvő sebet láttunk s bizony kétség támad bennünk, hogy azokat a nagy mulasztásokat, melyek miatt ennyire jutottunk, mikor fogjuk és tudjuk-e pótolni?

A jelentés egyes részleteire még visszatérünk. Munka — bevezető részét lapunk első helyén közöljük meg azt említiük fel, hogy e jelentést — mely méltán tekinthető komoly tanulmánynak, Sz. Szakács Péter titkár szerkesztette.

Gyászrovat.

Urbanetz Ede, kolozsavári m. kir. posta és táviró főtitkár tegnap temették el a pap utcai gyászházban. Az elhunyt derék férfiú iránt érzett általános részvét nyilatkozott meg a temetés alkalmával is, a melyen Kolozsavár minden köre nagy számban volt képviselve. A temetésen részt vett az ev. ref. kollégium ifjúsága gyászszobáig alatt, a diszgyenyruhás postatisztek testületileg, a posta és táviró igazgatóság és hivatalok személyzete, és a többi társadalmi osztályok tagjai. A temetési szertartást Szekeres József r. kath. segédlelkész végezte. A rendkívül népes menetnek mindenütt nagy néző közönsége volt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

A revizió.

Párisból jelentik, hogy a Dreyfus-ügy reviziója kérdését tegnap kezdte tárgyalni a semmitőszék. Bard előadó hatalmas beszédében ismertette az ügyet, s oda következett a tárgyalás.

hogy semmi bizonyíték nincs Dreyfus bűnössége mellett s a reviziót mulhatlanul el kell rendelni.

Páris, okt. 28.

A törvényszéki palota előtt mindögyre nagyobb csoportok verődnek össze a rendőrség azonban széteszletlik.

A tárgyalási terem zsufolásig megvan telve hallgató közönséggel.

A tárgyaláson jelen van Dreyfussné is. Továbbá Demange, Labory védő.

Az előadói széket Bard foglalja el, ki utal a Dreyfus-ügyből támadt izgalomra. A reviziót sürgető botrányt okozó rendzavarásokra.

Visszapillant a Dreyfuss elítélésére után történetekre s részletesen ismerteti az Eszterházy-ügyet.

Henry öngyilkossága ugymond gyanússá teszi Dreyfuss elleni vallomását és alapossá teszi a védelmet, hogy Dreyfuss ártatlan.

Mindezek elegendő okok a revizió megokolására.

Felolvassa ezután a Paty de Clam jelentését, a melyben az áll, hogy Dreyfuss különbözőképen vallott.

A leartóztatási jegyzőkönyvről Clam azt mondja, hogy Dreyfuss, mikor diktálás után írt, ígatott volt és megjegyzéseire azt felelte, hogy megmerevedett az uja.

Bárd megjegyzi, hogy a szóban forgó fénykény másolatán nem látszik, hogy a levél írója ígatott lett volna.

Nagy mozgás a hallgatóság között. Dreyfuss mindig tagadott. Az utolsó kihallgatásánál gyermekei életére esküdött, hogy ártatlan.

A Dreyfuss letartóztatásáról és kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvek ismertetésénél Bard általános mozgást keltő észrevételeket tett s nagy szabálytalanságról szól.

Konstatálja, hogy a borderó egyetlen komoly adat, melynek alapján elítélték, ez pedig gyöngé és kétséges bizonyíték.

Itt az ülést megszakították.

Főispáni beigtatás.

Lugos, okt. 28.

Pogány Károlynak, Krassó-Szörény vármegye új főispánjának beigtatása tegnap rendkívüli ünnepélyességgel ment végbe. A vendégek között megjelentek: Pulszky Ágost, Szerb György, Szende Béla és Harkányi báró orsz. képviselők, Dárday Sándor főszászmezei alelnök stb. Egész Krassó-Szörénymegye talpon volt és a beiktatási ünnepre nemzetiségi különbség nélkül jöttek el magyarok, németek és románok. A főispán beszédében azt hangoztatta, hogy valamint elődje, Jakabffy Államtitkár, úgy ő is egész gondját a béke és egyetértés ápolására fogja fordítani. A románok részéről Bredicean ügyvéd szólalt fel, azt mondvá, hogy szívesen elfogadják a főispán programját, ha ellenértékül a törvények igaz végrehajtását biztosítják nekik. Délután fényes bankett volt.

Szeged költségvetése.

Szeged, okt. 27.

Szeged város jövő évi költségvetését a mai közgyűlésben mutatta be a városi tanács. A költségvetés feltételei ezek: Bevétel 1,470.105 frt. Kiadás 1,247.911 frt. A hiány 222.190 frt, a melynek fűdözésére 50 % os pótdátot vetnek ki.

A vasutak.

Budapest, okt. 28.

A m. kir. államvasutak a múlt hónapban az ideiglenes összeállítások szerint, a személy- és podgyászforgalom után, 2,548.900 frtot és a gyors- és teheráruk után 6,097.700 frtot, összesen tehát 8,646.600 frtot vettek be. Ezzel szemben a bevétel az előző év szeptember havában a végleges leszámolások szerint 8,59.677 frt, az idén tehát 286.923 frtal több volt, mely többletnek nagyobb része ezuttal már az áruforgalomra esik. Az év eleje óta szeptember hó végéig pedig a bevétel a folyó évben 64,293.970 frt volt, mely számban az utolsó három hónap eredményei még csak ideiglenesek; 1897-ben ellenben a végleges bevétel ugyanezen idő alatt 64,978.335 frt, az idén tehát még mintegy 680.000 frttal, vagyis 1 százalékkal kevesebb volt, mely eredmény azonban még véglegesnek nem tekinthető.

Udvari vadászat.

Budapest, okt. 27.

Gödöllőről jelentik: A babati erdőben tegnap udvari vadászat volt, a melyben részt vettek: Lipót bajor herceg, Liechtenstein hercegi főudvarmester, Paar gróf lovassági tábornok, főhadsegéd, Veszely lovag és Pitlik szárnysegédek, Wolfner Tivadar orsz. képviselő, Petterá vadászmeister és Tegge dr. udvari orvos.

A közegészségi felügyelő Bécsben.

Budapest, okt. 27.

Raisz Gedeon közegészségügyi felügyelő, a kit a magyar kormány Bécsbe küldött, hogy az előfordult pestis esetek alkalmából tett hatósági intézkedésekről tudomást szerezzon, már visszatért és jelentést tett a pestisminiszternek. Rácz dr. a legújabb közegészségi felügyelő Bécsben.

tebb módon nyilatkozott az osztrák hatóságok részéről tett óvintézkedések czélsszerűségéről és szigorú keresztülteléről és jelenleg általában alkalmas arra, hogy minden irányban a legnagyobb megnyugtatót keltse.

A telepések papjai.

Bndapest, okt. 28.

A földmíveléstudgyi miniszter a kincstári telepések lelki ügyeinek gondozása érdekében megkereste az illetékes egyházi főhatóságokat önálló lelkeszések szervezésére Sándor-egyházán, Felső Muntján, Vadászördön, Igarfalván és Nagysármáson. Az új lelkeszi állásokat javadalmazására és általában egyházi célokra megfelelő belsősegéket és külső földet jelölt ki a kincstári birtokokból, hogy az egyházi terhek viselését a telepéseknek megkönnyítse. Sándor-egyházán 61 hold, Felső Muzstján 93, Vadászördön, Igarfalván 110, Nagysármáson 63 hold földnek ingyen használatra van a lelkesznek, illetőleg az egyháznak biztosítva. Ezenfelül gondoskodott a miniszter a lelkeszkek felállításáról is, melyek Nagysármáson, Igarfalván és Sándor-egyházán már építés alatt állanak. A többi telepeken a lelkeszkek az jövő évben, a templomokat pedig fokozatosan fogják, legfeljebb három év alatt felépíteni.

Pestis Bécsben.

Bécs, okt. 26.

A képviselőházban Bylandt-Rheydt gróf közoktatástügyi miniszter rámutat a bakteriologiai kutatás nagy jelentőségére, mert ennek köszönheti az orvosi tudomány a legfontosabb haladásokat, minél fogva ő e kutatás korlátozását egy szóval sem tudná pártfogolni. Rámutat továbbá arra, hogy a bakteriologiai intézetek más városokban, így Berlinben, Szent-Pétervárt, Firenzében és Liverpoolban, ugyanolyan helyzetben vannak, mint a miénk és hogy azokban ugyanolyan módon dolgoznak. Az intézet áthelyezése nem sokat használna, mert a járvány főképp a közlekedés útját követi és még a tengeren is áthúzólják a hajók.

A miniszter hangsúlyozza, hogy az indiai expedíciónak nagy anyag köszönhető, amelyet legközelebb fognak közzétenni. A bakteriologiai intézet vezetősége a veszedelem tudatában különben is megtett minden óvintézkedést. Gregorival szemben kijelenti a miniszter, hogy a kísérletezésekre használt állatok elpusztítására más módot nem használnak, csak az elégetést. A pestis-bacillussal való kísérletezéseket különben, tekintettel a lakosság izgatottságára, megszüntették. Ahol a tudományról van szó és ezzel együtt az egész emberiség javáról, ott olyan dolgokra is kell vállalkozni, amelyek egyes esetekben az illetők életének veszélyeztetésével vannak összekötve.

Nemcsak a pestis bacillusokkal való foglalkozás rejt magában veszedelmet; az orvosi kar napról-napra küzd az emberi egészséggel ellenségei ellen. Ha magasztaljuk azt, a ki ebben a küzdelemben diadalmasodik, ne legyünk túlságos kiméletlenek, midőn oly szerencsétlenség következik be, a melylyel szemben az emberi elővigyázat elégtelennek mutatkozik és ne törjük össze mi magunk azokat a fegyvereket, a melyek egyedül te- szik lehetővé a diadal kivívását ebben a harcban. (Tetszés.)

A függetlenségi párt határozata.

Budapest, okt. 28.

A függetlenségi párt tegnap este népes értekezletet tartott, a melyen Justh Gyula, Győry Elek, Kiss Albert és Olay Lajos felszólalásai után egyhangulag kimondták, hogy az eddigi harcot folytatni fogják.

A sajtó Bartha beszédéről.

Budapest, okt. 28.

A ma reggel megjelent lapok a következőleg irnak Bartha Miklós beszédéről:

Hazánk:

Bartha ma elmondta egyiké a legszebb, a legsikerültebb beszédeinek, mely a meggyőző igazság erejével hatott, lelkesített.

Magyar Hirlap:

Az agyonbeszélés florájában egy élénk virág tűnt fel. Bartha beszéde egy formai szépségtől, mint tartalmának egyes kiváltásai által, kimagasló oráció volt.

Pesti Napló:

Bartha évek óta nem hallatta szavát mely csöndben várták. A hideg, okos szónok igazi eleganciájával, kimért mozdulatokkal beszél és fejtegetései és kérdései mélyen járnak.

Ma különösen tartozkodott minden szenvedélytől, vadtól és kitöréstől.

Budapesti Hirlap:

Vezércikkében így szól:

A beszéd szép és tökéletes volt. Meszteri gondolkodás, erő, hatalmas elme.

Tiszta izlés és ritka művészettel alkotja mondatait és az egész beszéd szerkezetét.

Bartha csodás termékenységgel és eleven gondolkodással bír. A beszéd hatása a közönségre nagy volt.

nak vizsgálatát s a virtuoz okoskodások egész sorozatát termelte.

Budapesti Napló:

Bartha párbajra hívta a kormányzati szellemet. Vivása közben felharsant a nemzeti önérték himnusa s minden szava egy-egy sebet ejtett ellenfelén.

Gyönyörűség volt nézni, a hogy verekedett.

A szó művészetének damaskusi aczáljából volt kovácsolva pengéje s gazdagon csilámlott rajta berakott aranyékes gyanánt a költészet zománcza.

Tusája dölözött volt. Még politikai ellenfelei is elragadva nézték a leventének remek bajvivását.

Egyetértés:

Tartalmilag és formailag egyaránt gyönyörű volt Bartha Miklós beszéde. Érve megdönthetetlenek és magasak. Egyformán rávalának az alapos tudásra és mély gondolkozóra.

Országgyűlés.

Bpest, okt. 28.

A képviselőház mai ülésén folytatják a napirend vitát.

Első szónok Bíró Lajos volt, ki többször idézte Barthát.

Ezután Wittman János nemzeti párti szót, kilátásba helyezve, hogy az obstrukciót a Házon kívül is folytatni fogják.

Bolgár Ferencz Bánffy-Desseffy ügyet szelöltöztette. Ezután Lakatos Miklós kibeszélte az ülést.

Az új miniszterelnök.

Páris, okt. 28.

Párisból sürgönyzik, hogy Dupuy lesz a miniszterelnök, a ki midőn az elyreből távozott, a Dreyfuss-ügyre vonatkozólag kijelentette, hogy az ügy a bíróságok elé tartozik. Alkalmazkodni kell az ítéletben. A semmitőszék egy szerűen kifogja jelenteni, hogy a mint a dolgok ma állanak, árulás benne meg nem állapítható, s Dreyfus elítélése fenn nem állhat.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLOS.

Felolós szerkesztő és lapfajladomos:

MAGYARY MIHALY.

NYILTTÉR.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Az Ellenzéknek csütörtök — október hó 27-én, a nyíltterében Virág Ferencz, mézesütemény készítő, a ki állítólag Drezdában tanult, figyelmezteti Kolozsavár szab. kir. városi nagyerődményt tisztelt közönségét, hogy a főter rendezésével nem a régi sátor helyén, hanem az újabban berendezett helyiségében fog árulni és egyúttal figyelmezteti a nagyerődmény közönségét, hogy közkedvelt süteményei csak is a saját czege alatt árusítható sátrában kaphatók.

S végül figyelmezteti a közönséget az utánzótt áruk eladása tárgyában, mert ő azoknak a jószágáról nem fog felelni, nem különben dicsekszik azzal is, hogy ő a milleniumi ünnepély alkalmakkor több éremmel lett kitüntetve.

En alólított, a ki Kolozsavárt Frölich közkedvelteggül hazai polgárnál tanultam és süteményeim elárúsíthatása czéljából a tisztaságunk mindig megfelletem és ezen felhívott ok csak is kenyérrigységből származik. Épen ezért arra az egyre figyelmeztetem a dicsekvő urat, hogy jövőre vonatkozólag fogja be a száját, mert ellenkező esetben tanakkal fogom igazolni az ő ravasz eljárását.

Maradtam alázatos szolgálja

Ulbrich Károly.

Sirkoszoruk

nagy választékban és legolcsóbban a „KEGYELET” temetkezési intézetnél.

2—4

Van szerencsém a nagy érdemű tisztelt közönséget értesíteni, mivel a Főter rendezésével nem a régi sátor helyemen fogok árulni, szíves tudomásul venni, hogy közkedvelt mézes süteményeim csak is a saját czegem alatt árusított sátramban kaphatók. Egyúttal vagyok bátor az igen tisztelt közönséget az utánzótt áruira figyelmeztetni, mert annak jószágért nem felelek.

A milleniumi nagy és több éremmel kitüntetve.

Maradtam kész szolgáljuk

Virág Ferencz.

* A rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállalunk. Pesti Napoca.

Hirdetések.

Sz. 3477—898 tkvi.

881. 3—3.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1898 évi május hó 17-ikén 27512 sz. a. elrendelte, hogy a Hom.-Oklándi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Hom.-Lövete község telek-jegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 XXIX, az 1889 XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-czik-kek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kaposo-latban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése fogantatit-tassák.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1898 évi november hó 21-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kitűldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg, és az előterjeszté-seiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot ter-tanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas irataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18, — és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges ada-tokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekvi tulajdo-nos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert kü-lönben jogait ezen az uton nem érvényesítetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; és

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvanköny-vileg bejegyezve, ugyisintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingat-lanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmez-zék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kikü-ldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. járásbíróság telekkönyvi hatósága.

Okládon, 1898 október 10.

Dr. Rotáridesz,

kir. járá-bíró.

Sz. 6414—898.

837. 1—1.

Faeladási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. erdőgazgatóság fogarasi m. kir. erdő-gondnoksághoz tartozó Vakaria nevű erdőrészben mintegy 275 kat. hold vágásterületen 2 (kettő) év alatt kihasználható mint-egy 823 tömörbőmetre becsült fenyőfakészletnek tővön való el-adása iránt **1898. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor** a fogarasi m. kir. erdőgondnokság irodájában ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az összes fenyőfaanyagra megállapított kikiáltási ár 1500 frt, mely összegnek 10%-a az árverés előtt bánatpénzül előre lefizetendő.

Az ajánlat lehet írásbeli avagy szóbeli s ugy az árverés általános feltételei, valamint a részletes szerződési feltételek a kolozsvári m. kir. erdőgazgatóságnál és a fogarasi m. kir. erdő-gondnokságnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Ugyanakkor az ajánlatok helyes szerkesztése, a kikiáltási árak és a biztosíték letételére nézve felvilágosítás adatik.

Kolozsvárt, 1898 október hó 27-én.

M. kir. erdőgazgatóság.

ELADÓ

egy pár 5 éves sárgaszínű kancza,
jól behajtott jukker 16.

Megtekinthető **B.-Hunyadon Kertész Samu**
főszolgabirónál. 809. 3—3.

MAGYAR ZONGORA GYÁR!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy zongora iaktárat Kolozsvárt is berendeztem és megnyitottam. A **ZONGORÁK** minden alkatrésze gyáramban készül; s épen azért azoknak ugy művészeti értéke, mint készítésének szoliditására kiváló go dot fordítok.

Különben felhívom a közönség figyelmét aluminium hur-keret-tel készült és keresztbe hurozott zongoráimra, melyre nézve egyedüli szabadalmam vagyok.

Zongorám jószágáért és tartósságáért kezességet válllok és biztosítom a közönséget, hogy zongorám a külföldi gyártmányok-kal szemben kiálják a versenyt, sőt az új találmány által hang-zsépesség tekintetében azokat felül is mulják.

Araim a hangszerek jószágához és tartósságához képest igen jutányosak.

Képes árjegyzék rendelkezésre áll!

Raktáram Kolozsvárt

Unio-utca 12. sz. a. I. emeleten van.

Ha sikerül a n. é. közönség bizalmát ezen új magyar iparág iránt fölkeltenem, fáradozásom és áldozatkészségem bőven kárpó-tolva leend.

Mély tisztelettel

Thék Endre,

budapesti zongora-gyáros.

788. 5—16.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank **Áruraktára**
3 év óta törekvését oda irányította, hogy az

erdélyi lóhere-magnak

Kolozsvárt főpiacot teremtsen.

Hogy ez az idén is minél jobban sikerüljön, tájékoztatni kívánjuk az érdekelteket, hogy intézetünk az idén újabb áldoza-tokat hozva, jeleuleg nem kevesebb, mint 10 különféle szerkezetű kül- és belföldi lóheretisztító gép áll rendelkezésünkre, melyhez járul a szakszerű kezelés és az intézkedések lelkiismeretes, gyors és pon'os végrehajtása.

Áruraktárunkban kezelt magvak expor képesek, mit bizo-nyít, hogy 2 év alatt több mint 100 waggont küldöttünk Ausz-triába, Németországba, Schweizba és Franciaországba, az érdekelt körök teljes megelégedésére.

Áruraktárunkban elhelyezett és kezelt vetőmagvakat kül-földdel összeköttetésben álló legnagyobb magkereskedőknek ma-gas áron tudjuk eladni.

Együttal tudatni kívánjuk azt is, hogy helyiségünkben a **magy. kir. földmívelésügyi miniszterium** segélyezése mellett létesített és 7 év óta fennálló:

„Erdélyi Gazdasági Egylet Heremagtisztító Raktára“
működését a napokban újra meg fogja kezdeni, hogy a gazda-közönséget **valódi arankamentes erdélyi lóherével** ellássa.

Tisztítási költség (beleértve a raktározási és tűzbiztosítási díjakat is) 2 frt 60 kban állapított meg métermázsánkat.

Az érdekeltek felkéretnek a tisztításra szükséges magva-kat lehetőleg korán beküldeni, nehogy tavasszal feltorlódo munka folytán a lóhere és luczernamagvak kitisztítása késedelmet szen-vedjen.

Esetleges fölvilágosításokra az **Áruraktár kezelő-sége** készséggel vállalkozik. 815. 2—8.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz **MOLL A. védjegyét** és aláírását tünteti fel.

A MOLL A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerezte. Ára egy lepcsételt eredeti doboznak 1¹/₂ frt o. ó.

Hamisítások törvényileg fenytetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg **MOLL A. védjegyét** tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismereteseb népszerű. — Egy eredeti üveg ónozott ára 90 kr.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlysavas szikso.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kór gyermekett mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztosítja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára 60 kr.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Kolozsvárt: Székely Miklós, Wolff J. gyógyszer. Deesen: Nik Ferencz. — Maros-vásárhelyt: Bucher Károlynál. — N. Enyed: Kovács József gyógyszer. — S.-A.-Ujhely: Malarsik G. 375. 26—26.

Egy alig használt ebédlő- és hálószoba berendezés

ebédlő cervice és finom női ruhaneműek (bálruhák stb.)

eladók.

Értekezhetni lehet **külmonostor-utca 26. sz.**
alatt, a hol meg is tekinthetők. 836 1—1.

Van szerencsém a n. é. közönség b figyelmét fölkelni dusan fel-szerelt (Belmonostor) **Unio-utca 20. szám** alatti **Schrammer Péter** butorraktárával egy helyiségben levő

kertész üzletemre.

Nagy választékban kaphatók jutányos áron **élővirág koszoruk** raktáron és megrendelés szerint, rózsza, tubarózsa, ibolya, székfü, cikász és palma levelek, babér, magnolia effáj- és örökzöld levelek. Árak 50 krtól 10 frtig.

Érczoszoruk izléses kivitelben 3 frt 50 krtól 10 frtig.
Szalmavirág koszoruk, legdivatosabb szalmavirág, palma és pá-rány preperált levelekkel díszítve 2 frttól 10 frtig.

Művirág koszoruk, keresztiek, stb. választékos kivitelben 2 frttól 10 frtig.

Esküvői és alkalmi csokrok, nagy választékban, igen csinos ko-sarak megrendelés szerint díszítve.

Nagy választékban cserepes virágok, egészséges szalon növények. Vidéki megrendelések felelősségre gyorsan teljesítettek, ugymind virág-asztalok díszítését havi számlára elvállal.

Moldován M. és fia

kereskedelmi és műkertészek.

829. 3—10

A kar Ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

Tokaj város ezimerével

(kigyós kereszt a hármass hegyen)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Kapható: minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerkereskedésben.
Főraktár Kolozsvárt: **PÉTERFFY MÓRNÁL**
679.12—20.

KULCSÁR VILMOS

első erdélyi

gőzműfestődéje és vegyészeti mosó dája

(ruhatisztító intézet)

mindennemű egész és szétfejített női- férfi- gyermek- és egyenruhák, függönyök, szőnyegek, himzéseik, szövetek stb. részére.

Kiváló szakképzett selyemfestő, jószíni harisnya, glacce-keztű-és struccolt-festő stb.

Az ország legelső körében általánosan elismert

legjobb hírnevű intézet.
Alapos művészi kezelés, gyors szállitás, naponta postai és vasuti szétküldés.

Gyár és központ: Nagy-Szeben.

Divatárusok képviselőikül kerestetnek!!

729. 8—10.

Telefon 204.

GOMBOS FERENCZ

Telefon 204.

KŐ- ÉS KÖNYVNYOMDÁJA

Beltorda-utca 1. sz.

(Takarékpénztári épület.)

Beltorda-utca 9. sz.

(Lyceum-nyomda.)

Készít **Lithographiai munkákat**, u. m.

Névjegyeket: angol, olasz, mágna és ronde-írásokkal, saját-kezü aláírásokkal, koronák és címerekkel

a legelegánsabb kivitelben.

Eljegyzési értesítőket, menyegzői- és bál meghívókat.

Músortokat, Tánczrendeket,

Számlákat és levélpapírokat czégy nyomatokkal.

Étlapokat, Étrendeket.

820. 3—12

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Mindennemű **vignettákat** a kívánt nagyságban, egyszerű és díszes kiállításban.

Továbbá felvállaltatnak autografiák, mértani rajzok, részjegyek, részletiek, sorsjegyek, betéti könyvek, üzleti könyvek, árlapok stb. szóval mindenfajta **könyvnyomdai** munkák a legjutányosabb árak mel-lett s a legkényesebb igényeket is kielégítve.

Könyvnyomdai munkák

gyors és pontos elkészítésére a 3 gyorsasajttal és a legdivatosabb betűfajokkal fölszerelt **Lyceum-könyvnyomdám** áll a n. é. közönség becses rendelkezésére.

Teljes tisztelettel: **GOMBOS FERENCZ.**